

učitelj, gospod Jožef Svetlin. Vesel je on, ker je dosegel nadučiteljsko službo v Makolah, kjer so ga že željno pričakovali. Ne bode nam, upamo, omenjeni gospod za zlo vzel, ako se nekoliko pošalimo in rečemo, da je pač večkrat si mislil:

„Sem dolgo upal in se bal,
Da na cedilu bom ostal“.

Ne, spolnila se mu je srčna želja in vrle Makole sprejele so ga v svojo sredino in to navdaja ga z veseljem. A drugače godi se onim, od katerih se je gospod sedanji nadučitelj poslovil. Posebno težko je to slovo otrokom, katerim je bil 11 let ljubeznjivi vzgojitelj in katerim je tako rekoč na srce prirastel; priča nam to, da so bili otroci neko poparjeni in da se je marsikatera solza žalosti utrnula iz nedolžnih otroških oči, ko jim je govoril slovo. Pa tudi drugim ostalim bil je drag kolega, odkritosrčen prijatelj, zato smo ga prav za prav ne radi pustili. A ker mora tako biti, naj pa bo! Srčno Vas, gospod nadučitelj, zahvaljujemo za vse, kar ste za nas, posebno za nas šolarje storili in vsem pride prav iz srca, ako pravimo:

Roka v roko vdano sega
Zdaj, ko jemljemo slovo.
Bili dobri ste kolega,
Učitelj nas ljubeč gorko.
Kličemo hvaležno vdani:
Bog še dolgo Vas ohrani!

Tej zahvali dostavljamo še željo, da bi med Bogu in slovenskemu narodu zvesto vdanimi Makolčani dolgo let delovali v cerkvi kot organist v čast božjo, v šoli pa v blagor nam vsem drage slovenske domovine! Še enkrat toraj Vam kličemo srčni: Srečno in z Bogom!

Iz Kostrivnice. (Zadnjič) sem poročal, kako se je eden naših nemškutarjev napejal, češ, ti Slatinčani in njih pevci ne smejo več v Kostrivnico — pa te modre besede so le senca proti onim, katere so drugi dan po naši res sijajni veselici blagovolile zapustiti njegova usta. Nastavite ušesa, vi zavedni slovenski Kostrivničani, ter pazljivo poslušajte, kar vam oznanjuje ta prerok: »Jaz bom že skrbel, da naša občina ne bode nikoli več privolila, da ima bralno društvo še kakošno veselico!« O joj! kaj pa potem? Kar strah me preletava po celem životu, če pomislim, da bomo znabiti vsi bralničarji morali še plezati na visoki Boč ter se tam poskriti v jami Balunjači pred jezo našega nemškutarja. Ali ni nobene rešitve, nobene pomoči? O pač, ljubi bralničarji! Iz celega srca zahvalimo se samim sebi, da še nismo nikoli in tudi ne bomo prosili njega za dovoljenje, da smemo prirediti veselice — kdor se pa ne prosi, tisti nam tudi prepovedovati ne more. No ker vemo sedaj, kako je našemu prijatelju na srce prirastlo bralno društvo in njegove veselice, zato bomo tako predrzni, da bomo brez njegovega posebnega — ako nam količkaj mogoče — še letošnjo zimo priredili tretjo veselico, na katero zopet povabimo vrle naše sosedo.

Iz Gotovelj. Oprostite, da sem primoran že prestando klobaso še enkrat pogrevati. Ker pa je, kakor pravijo, »muss« velik gospod, je to moja dolžnost. V Vašem listu oglašil se je neki »Davorin« iz Gotovelj, češ, da je treba moja poslednja dva dopisa, ki sta, da še enkrat potrdim, čisto resnična, toraj zares žalostna resnica, malo pojasniti. Pojasnilo teh omenjenih dveh dopisov bi si dotičnik bil pač lahko prihranil. Iz omenjenega sestavka pač lahko vsakdo vidi, ki le zdravo misli, da dopisnik pod krinko »Davorin« ni imel namena, zares kaj pojasniti ali dostaviti, ampak da bi bil z drugimi vred rad zvedel, kdo se je predrznil omenjena dopisa objaviti. Na posamezno se mi ne zdi odgovarjati vredno. Vendar moram gospodu »Davorinu« povedati, da ni lepo, nič meni nič tebi, kar tako v en

dan koga sumničiti. Kakor rečeno, pojasnil ni nič, le izvedeti je skušal, kdo je spisal tista nesrečna dva dopisa, ki se ga morebiti tudi malo tičeta, meneč, če kar tako-le naravnost rečem, ti si pisal, potem se bode vže oglašil. Ker pa jaz ne vem, ako dotični gospod »Gospodarja« čita in če so mu prišle dotične kvante v roke in ker mu sam tega ne morem povedati, če je tisti, kogar jaz mislim, je moja dolžnost kot dopisnik, da povem »Davorinu« danes, da omenjeni gospod ni pisal tistih dveh dopisov iz Gotovelj in da sta dopisnik G. in pa sumničeni gospod uradnik dve različni osebi. Menim pa tudi, da se omenjeni gospod malo briga za tak ravs in kavs, ki se vrši po vasi. — Zakaj pa se, dragi Davorin, ti v take reči mešaš, ki te nič ne brigajo in se tebe ne tičejo? Če so pa tudi tebe zadele, le molči, da svet ne izve, saj ni bilo imen v dopisih! S tem je konec mojih besedij. G.

Iz Slatine. (Kje ste možje?) V fari Sv. Križa je čez 4800 rojenih Slovencev in manj, kakor 50 Nemcev, Slovencev je 95krat več. Ker obdajajo kraj Slovenci in Hrvati, dajajo večinoma Slovani zaslužiti rokodelcem in krčmarjem, manj Nemci. Spodobilo se tedaj, da vsak rokodelce in krčmar pokaže na svoji tabli v prvi vrsti Slovincem, kaj da je in kaj se pri njem dela. Res vedó vsi Slovenci, da smrekova veja nad vratni pomeni krčmo in škorn na tabli čevljarja, pa to spozna tudi Nemec, domači in tuji. Tedaj da bote pravični najprej proti Slovincem, ki vam donajajo največ zaslužka, dajte si vsi rokodelci in krčmarji napisati na tablo prvič po slovensko ime in stan, na to po nemško stan, če vam ljubi. Na Takalcu bodi zapisano: Matija Drogenik, krčmar, Gastwirt; Franc Žumer, krčmar, Gastwirt; v Ločki vesi: Ignac Cmerešek, mizar, Bau- und Möbel-Tischler; Šimon Drogenik, krčmar, Gastwirt; Jožef Streiter, Tirolc, zum Tiroler; J. Stojnšek, kuha žganje Brantweinbrennerei; Ant. Ogrizek, krčmar, Gastwirt; Stern, mesar, Fleischausschrottung; Ignac Novak, mizar, Bau- und Möbel-Tischler; Ana Novak, šivilja, Damenkleidermacherin; Pelko, krčmar, Gastwirt; Medved, krojač, Kleidermacher; v Ločendolu Jurij Plevčak, trži s kamenjem za bruse, Schleifsteinhandlung; v Ratanski vesi, Janez Ogrizek, krčmar, Gastwirt; v Tokačevem Marko Šket, čevljar, Schuhmacher. Svoje slovensko ime piši čisto po slovensko brez dvojnega »gg«, ker Nemci tudi poznajo k; če je tvoje ime nemško, ga piši po nemško. Trije Ogrizki že imajo slovenske napise; razgrizite še drugi svojo nemškutarijo in pišite pravično, kakor Vam svetujem. Katerih nisem imenoval, storite ravno tako! Kdor je kristjan in pravičen narodnjak, bo spolnjeval krščanske in narodne dolžnosti. —i—

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo, svitli cesar se je vrnil iz iz Inomosta, toda le malo ur je ostal na Dunaji ter se je kmalu podal na Gorenje Štajarsko, kjer se vršijo veliki lovi. Vdeleži se jih tudi saški kralj Albert. — Državni proračun za leto 1894 bode imel le malo preostanka, za silo še neki pol milijona. — Na Dunaji so zajeli 12 anarhistov t. j. ljudi, ki čejo s silo razdreti sedanji družbinski red ter napraviti tak red v državi, po katerem imajo vsi enako veliko premoženje ali kar je tisto, so vsi brez — vsega. Na eno kopito umen čevljar ne nabija čevljev za vse!

Češko. Mladočeski poslanec, dr. Masaryk je odložil svoje poslanstvo. Mož je med Mladočehi še dovolj

trezen in ne pretirava, zato pa je bil drugim že iz davna »trn v peti« in niso mu dali miru, dokler ni svoje culice zvezal. — Mladočeški poslanci izdajo neko poročilo do svojih volilcev, da jim razložijo svoje misli o izjemnem stanju. Svet pa nič kaj ne vpraša za to njih poročilo, kajti novih rečij pač ne bode v njem.

Štajarsko. Deželni šolski svet v Gradci trdi z vso resnobo, da v Mariboru ni nobene potrebe za šolski vrtec, ki se odpre slov. otrokom. Smešno, odkod pa zna, da ni take potrebe? Mar ni v našem mestu slov. otrok, ali pa je šolski vrtec le za nemško deco? Tak šolski svet, če je v rokah nemških liberalcev, pač vé vse najbolje! — Vlada je prepovedala krošnjarjem ponujati svojo robo po hišah v Gradci. To je sicer dobro, a ne znamo, čemu ne izda enake prepovedi za celo deželo.

Koroško. Nemški turnarji so hoteli te dni na Kranjsko, v nemško Kočevje, toda pravi se, da jim vlada ne dovoli, ker je njim brž več za zdražbo slov. ljudstva, kakor pa za veselje, ki ga dobé v Kočevju. — V stari gimnaziji v Celovci so priredili nekako semenišče za nje, ki se učijo za učitelja. Misel ni slaba, ali vse pride na to, kaka sapa da bode v tej hiši. Nekaterim se dozdeva, da bode po liberalnem vetru in toraj malo prida.

Kranjsko. Državni poslanci zbirajo sedaj tu, sedaj tam svoje volilce, da jim poročajo o svojem delovanju. Njih osoda pa je tudi različna t. j. na nekaterih shodih zbere se več, na drugih manj volilcev, prav tako, kakor ima njih poslanec pri njih veljave. — Na novi železnici iz Ljubljane v Kočevju so imeli nesrečo in je vlak razbil c. kr. pošto t. j. voz, na katerem so bila pisma in druge pošiljatve. — Da se službe učiteljev dajo včasih »pod roko«, ne da se mesto razpiše, to ni prav, ali zgodi se neki v novem času večkrat kakor je treba.

Primorsko. V Gorici še ni slov. ljudske šole in vladi se ne mudi prignati mesto do tega, da tako šolo napravi. Kako drugače je, če in kjer gre za nemško šolo! — Slov. vasi okoli Trsta pač dajo mestu poštene svoje davke, ali laški očetje v mestnem zastopu ne dajo njim pravice skorej nobene in zato je pametna misel slov. rodoljubov, naj se vasi ločijo od mestne uprave in se postavijo v tem oziru na svoje noge.

Hrvaško. Ban Khuen-Héderváry je bil v unem tednu pri svitem cesarji in sicer jako dolgo. Iz tega pa se ugiblje sedaj veliko, kaj je mož pri svitem cesarji hotel? Iz vsega, kar se misli, pa bode, menimo, da le malo resnice. Najbrž velja cela stvar — Bosni, kajti to je mogoče, da prevzame Khuen-Héderváry tudi Bosno v svoje oskrbovanje.

Ogersko. Kolikor se posname iz raznih poročil, sedanje ministerstvo ne stoji na trdnih nogah ter utegne dnes ali jutri že dobiti slovó. In prav bi bilo, saj hoče biti skorej več, kakor kralj in ne mara, da še temu daje zapovedi, kaj sme ali česa ne sme storiti; v tej polovici naše države torej ne gre več po pravici! — V Budimpešti so napravili si toliko novih palač, da stojé sedaj po večini prazne in dobijo jih ljudje za malo vsoto v svoje roke.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče Leon XIII. so si nakopali sovražnikov sedaj tudi pri francoskih monarhistih, ker nočejo koristiti sv. cerkve djati v en koš z željo monarhistov. To se pravi: sv. oče niso zoper francosko republiko, če ona ne žali sv. cerkve.

Italija. V pravdi zoper može pri »Banca Romana« je neki kriv samo vodja te banke, vsi drugi pa so pri vseh goljufijah — nedolžna jagnjeta. Kdor verjame, pa

verjame. — Z državnim premoženjem gre zmirom navzdol, letos imajo za celih 80 milj. premalo v drž. kasah in vlada si pomore brž s tem iz zadrege, da razpiše nove davke. Prav, toda kdo in odkod jih naj človek še zmore!

Francija. Prihodnji teden tedaj pride rusko vojno brodovje do francoske države in svečanosti bodo velike, najprej v Toulonu, potem pa tudi v Parizu. Predsednik republike, Sadi-Carnot, pa ne pojde v Toulon, ampak vsprejme ruske častnike le v glavnem mestu, v Parizu. — Strike delavcev se bližajo koncu, ker delavcem primanjkuje zaslužka in s tem tudi življenja.

Anglija. Za ministerstvo Gladstone ne stoji pre-dobro, kajti skorej pri vsaki volitvi, katere je treba, zmaga sedaj njegov nasprotnik in njegova večina v drž. zboru ni bila že doslej velika. Lahko se torej zgodi, da dobi nasprotna stranka večino in torej more Gladstone vzeti slovó. Z njim pa pojde tudi Homerule pod zemljo, predno je oživela.

Nemčija. Nemci imajo sicer enega cesarja, ali pod njim še stoji več manjših držav. Le-te imajo doslej svoje premoženje, ali more biti reče človek bolje, svoje dolgove. Z novim pa se tudi to izpremeni ter pride vse denarstvo pod eno oblast — nemško cesarstvo. Ali bode zato bolje!

Rusija. Car biva še vedno na švedskih tleh in kar je imenitno, te dni ga obišče ondi tudi Pariški grof t. j. prihodnji kralj francoske države, ako se ljudstvo kedaj naveliča republike. Človeku se dozdeva, da grof ne pride v tem času k caru brez političnih namenov. Francosku vlada tudi ni posebno vesela te novice.

Bolgarija. Ako je listom kaj verjeti, nista si knez Ferdinand in minister Stambulov preveč na roko. Pravi se celo, da Stambulov ni več za kneza, ali s tem si še neki ne upa prav na svitlo, ker je ljudstvo neki za kneza, ne pa tako za njegove ministre.

Srbija. Kralj Aleksander je bil te dni v naši Opatiji in tje je prišel tudi Milan, kraljev oče. Brez pomena ta shod očeta in sina ni bil. Ne zna se pa, kaj sta imela na srci, da sta se sešla — brez matere.

Turčija. Sultan Abdul Hamid kaže nevoljo svojo zoper angleško vlado sedaj očitno, toda le-ta ga ima tako v kleščah, da ga lahko stiska, ne da se ji izvije. Te klešče pa so — zlate t. j. denar. Brez Angležanov ne more turška vlada obstati.

Afrika. Ker se bliža jesen, dobimo tudi novico za novico o novih bojih, ki so v raznih krajih vroče dežele. Največ pa so taki boji le roparske čete, sem ter tje tudi zavoljo vere. — Iz Egipta še ne pojde tako brž zadnji angleški vojak, da-si je domačim jako na poti.

Amerika. V Argentini, republiki v južni Ameriki, so imeli skorej celo leto ustajo, sedaj pa jo je vlada zadušila in se v, da ne brez krvi. — Po »združenih državah« severne Amerike so imeli v zadnjem tednu hude nevihte in nalive, škodé je veliko.

Za poduk in kratek čas.

Izlet na Bizeljsko.

I. Naše ljudstvo se težko loti česar novega, bodi še stvar tako koristna in potrebna. Krčevito se drži starih navad. Tako je v političnem oziru. Zarujavelih nemškutarjev se ne prime nobena pametna beseda; napake svoje nesejo navadno v grob s seboj. A tudi v gospodarskem pogledu so naši ljudje silno konservativni; vse delajo po starem kopitu, ali pa držijo križem roke. Koliko let je na primer bilo treba, da je naš vinograd-